

Harold Westin

"A remarkable man"

Denna berättelse om Harald Westin är baserad på skrifter, brev och mail från USA under flera år. Haralds 'pojkar' bad mig om hjälp att ta reda på så mycket som möjligt om Haralds anor inför deras egen skrift. Jag letade fram material, vände mig till arkiven och skickade allt till USA. De fick foton av hans föräldrar och moderns föräldrar och alla uppgifter jag kunde få fram om dem. Genom min egen släktforskning om min mor hade jag en hel del material.

Man har i Georgia skrivit ner allt till hans minne och min rubrik har jag lånat av deras skrift "A remarkable man". Till 100-årsdagen av Haralds födelse gav Tuscarora Council och Georgia Council i Georgia, USA, ut ett särskilt minneskuvert med speciella frimärken. (Se sista sidan)

Haralds föräldrar:
Carl Peter Nikolaus och
Wendela Westin

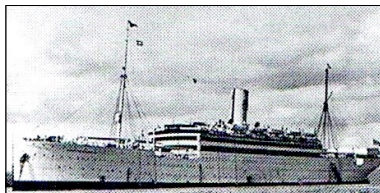
Carl HARALD Magnus WESTIN föddes den 6 januari 1897 på gården Storvalla i Gåsinge församling, Sörmland, (halvvägs mellan Strängnäs och Nyköping) som son till Carl Peter Nikolaus Westin (1851-1928) och Wendela, född Ahlberger (1867-1922). Harald döptes till Harald av sin mors farbror, prosten Harald Ahlberger i Nyköping och föräldrarna hade vigts 1891 av Wendelas far kyrkoherde Johan Axel Ahlberger i Kungälv. Harald var mellanbarnet bland fem syskon.

Haralds far Carl Peter hade arbetat några år i Canadas skogar i unga år men for sedan med en kamrat ner till New Orleans USA. Gula febern härjade just då där och båda sjuknade och hamnade på sjukhus. Carls kamrat dog men själv överlevde han. Sjukhuspersonalen meddelade av misstag den svenska ambassaden att Carl Peter dött. Ambassaden skickade ett brev till Carl Peters far i Sverige att sonen dött och när Carl Peters far, den förmögne byggmästaren CARL Erik Westin, (1815-1885) erfor detta, skrev han ett nytt testamente med donationer åt olika håll. Sköt sig därefter och det senaste testamentet fullföljdes. Misstaget upptäcktes först när Carl Peter hade tillfrisknat och när denne senare kom hem, fann han att hans arv gått till andra men lyckades få tillbaka en del möbler och några småsaker. Den stora förmögenheten var dock borta.

Hemkommen köpte då Haralds far Carl Peter som ungarl Storvalla gård och skrevs på gården 15:e december 1886. Granngården Närlunda drevs av agronomen Hugo Lindeberg. De två möttes och när Hugo L 1888 gifte sig med Emma Ahlberger i Kungälv var Carl Peter marskalk vid bröllopet och mötte därigenom sin blivande hustru Wendela Ahlberger, Emmas syster. (Emma Lindeberg är artikelförfattarens mormor och Harald är alltså min mors kusin.) Storvalla gav dock inte något större överskott då Carl inte var utbildad lantbrukare, och familjen hade ekonomiska problem. Harald beundrade djupt sin mor som klarade att tackla den dåliga ekonomin. Efter några år såldes gården 1901 och familjen flyttade till Stockholm.

Som ung var Harald aktiv i scoutkåren och under sina studier arbetade han för att bekosta sin utbildning och slet bl.a. i skogarna i Norrland. I samtalen med sin far förstod han att skogsarbete var lika tungt i Canada som i Sverige. Samtidigt intresserade han sig för boxning och brottning och tog extra undervisning i jiu-jitsu för att lära sig försvara sig.

Harald utbildade sig till el-ingenjör vid Västerås El-Tekniska fackskola och var färdig ingenjör den 1 juni 1921. Efterdyningarna av första världskriget gjorde att han hade svårt att få arbete och han valde, trots att han endast talade tyska och franska men ingen engelska, att 26 år gammal emigrera till USA i början av februari 1923. Hans mor hade dött året innan.

S/S Drottningholm

Enligt den amerikanska List of Manifest från båten S/S Drottningholm kom han från sin fars adress Carl Peter Westin, bosatt Skånegatan 111 i Stockholm, och angav som referens i USA orten Wilkinsburgh och vännen Sven Hoffman. Efter ankomsten till Ellis Island den 6 mars 1923 for han till Pittsburgh där stora elfirmor fanns.

Nu gällde det att utan kunskaper i engelska söka arbete. När han kom ut från järnvägsstationen, förstod en japan framför stationen att han var villrådig. Mannen försökte tala flera språk med honom och råkade kunna litet tyska och genom honom fick Harald hjälp att hitta ett hotell, där man talade tyska. Han hade visserligen med sig litet pengar från Sverige men efter att ha växlat dem till dollar, förstod han att han snarast måste söka arbete innan pengarna tog slut.

Han begav sig till Westinghouse Corporation men vakten ville först inte släppa in honom på den jättestora anläggningen eftersom han inte förstod honom. Småningom visades han till personalavdelningen och man anställde honom redan dagen därpå därför att den avdelningschef, som skickades efter, var norrman och förstod honom.

Westinghouse sände honom efter några år till Atlanta, Georgia, för att som serviceingenjör inom elektronik ta hand om en specialutrustning som levererats till Georgia Power Company. Men redan efter någon tid erbjöds han av Georgia Power Co ett bättre arbete hos dem och han tog avsked från Westinghouse och flyttade för gott till Atlanta.

På samma kontor arbetade en storväxt man som en dag fick för sig att bråka med "den lille svensken" men Harald höll sig lugn. Mannen tog tag i Harald för att lyfta honom men hamnade plötsligt på golvet. "En gång till lyckas du inte!" skrek mannen och tog tag i Harald men hamnade raklång på golvet igen. Efter den dagen blev de två vänner och Harald behandlades med respekt av alla.

Sina engelska kunskaper hade Harald fått genom att lyssna och studera talaren. Någon direkt kurs i engelska språket hade han aldrig brytt sig om. Ändå ansågs han av alla vara oerhört kunnig och ha lätt för att uttrycka sig. Hans svenska brytning försvann dock aldrig. Men hans skicklighet att "avläsa" en motpart hade något nästan osannolikt över sig.

När han bosatt sig i Atlanta brukade han göra långa utflykter, utforska omgivningarna, övernatta utomhus i skogarna, jaga, söka fotomotiv i vildmarken mm och några pojkar blev intresserade av det friluftsliv som han levde.

Han blev därför snart ombedd att ta över en grupp som ledare och gick igenom en ledarkurs. När man sedan ville ha honom som ledare, gav han sitt ultimatum. Antingen fick han ta hand om 'värstingar', annars avstod han. Det gällde några bråkiga pojkar i omgivningen vars ledare ständigt slutade efter pojkarnas trakasserier och Harald (som nu ändrat sitt förnamn till Harold) blev deras ledare. Han hade ju varit scout i Sverige och fann sig väl tillrätta med pojkarna som kom från de rikare delarna av Atlanta.

Dessa pojkar lärde sig snabbt att uppskatta sin nya ledare. Först på grund av hans kroppliga styrka men sedan såg de hans personlighet och insåg att de fått den bästa ledaren på många år. Genom honom blev deras kår ledande inom distriktet och vann många priser.

Han organiserade långa ansträngande turer med pojkarna i bergen i norra Georgia där de ibland kunde överraskas av tjock dimma och måste ordna provisoriska övernattningsplatser i bergsskrevor och pojkarna växte med uppgifterna.

Det blev ett privilegium att få tillhöra hans scoutkår.

Han lärde dem överlevnadskunskap, han byggde hängbroar med dem över stup och när den var klar fick någon av dem alltid gå ut mitt på bron och veckla ut den amerikanska flaggan. Detta blev senare ofta höjdpunkten vid de årliga stora lägren.

Han startade en sjöscout kår som år 1929 fick möjlighet att delta i World Jamboree i Birkenhead i England. En av pojkarna berättade senare att de stolta fick hälsa på Prinsen av Wales (senare kung Edward VIII) vid hans oväntade besök på lägret.

Stående från vänster två scouter med Eagle-märket, i mitten Nils Holger Lagerlöf, därefter en scout med Eagle-märke och till höger Carl Harald Westin i svenska? scoutkläder. Sittande från vänster Elin Lagerlöf (född Röing) och Haralds mors moster Anna Ahlberger.

Troligen gjordes en längre resa i samband med Englandsbesöket. Ovanstående bild är tagen i Sverige omkring denna tid. Bilden kan möjligen vara tagen vid Lagerlöfs sommarhus. Haralds vänner i USA kände igen Eagle-märket på tre av pojkarna men inte Haralds scoutkläder.

Den stora depressionen i världen träffade även honom. Georgia Power Co lade ner avdelningar och friställde folk. Harald erbjöds visserligen arbete i Sydamerika men avböjde då han ville stanna i Atlanta. Att åka hem till Sverige var otänkbart eftersom depressionen även där slagit hårt. Båda hans föräldrar var döda och även om han hade syskon i Sverige ville han inte åka hem.

Nu började han sälja försäkringar i Atlanta men han var ingen bra försäljare och hans pengar började ta slut. Sålde då sitt hus för att överleva och fick tillåtelse av scoutkåren att bosätta sig i deras läger Camp Bert Allen om han åtog sig att sköta reparationer på husen.

Han lyckades, trots att han var elektroingenjör, att med existerande material reparera vattenledningar och pumpar i lägret och få det att fungera bättre än tidigare. Att köpa reservdelar fanns det inga pengar till. Under tiden i lägret bodde han med sin schäfer Wanda i ett litet utrymme där det var svårt att hålla värmen. *(De nu vuxna scouterna har senare ofta undrat om han döpte sin schäfer till Wanda till minne av sin mor Wendela.)*

När lägrets dåvarande chef som bodde på lägret, avgick och flyttade efter sin hustrus död, tillfrågades Harold om han kunde ta på sig ansvaret. Han tackade ja, flyttade in i lägerchefens hus och hade nu hittat sin plats i livet. Ständigt tänkte han igenom förbättringar i lägret, ordnade bättre lager för all utrustning och byggde småningom några nya hus för kontor och fritidsverksamhet. Framför allt påverkade han alla att sluta slänga skräp i omgivningen, designade en brännugn för skräpet och fick dem att vara stolta över den prydliga omgivningen.

När han flyttat in i lägerchefens hus, väcktes han en natt av en inbrottstjuv. Denne hade hittat en stege och rest mot fönstret i övervåningen just där Harold sov. Schäfern gjorde ett utfall mot fönstret, stegen välte och tjuven försvann. Några dagar senare lades förgiftad mat i närheten och Harold måste skynda till veterinär med hunden. Wanda var ett skydd för honom och hade redan tidigare räddat honom vid ett rån på en gata i Atlanta. Han hade fått valpen av en av sina scouter och den följde honom överallt.

Harald var inte någon särskilt lång man, kanske 175 cm, (enligt vännerna 7 fot 9 inches lång) men hade en anseelig styrka och en av hans 'pojkar' berättar att han sett honom riva en hel kortlek i två delar. Han uppmuntrade alltid pojkarna att träna och visade viktiga moment när det gällde att stärka sin kropp. Hans svenska envishet kom igenom i allt.

Han ordnade kontinuerligt campinläger och resor för pojkarna. 1939 åkte han med pojkarna i buss till New York för att se världsutställningen och hade där fått tillstånd att tälta i en park. Kostnaden blev låg och om några pojkar ändå hade svårt med pengar, betalade Harald för dem, vilket de aldrig glömde.

År 1935 frågade Boy Scout Council om han möjligen skulle vilja ta en administrativ kurs för att ta över ledningen och det ekonomiska ansvaret för hela det stora Wayne-distriktet och han accepterade. Han blev härefter Field Executiv, dvs ansvarig för Atlanta Boy Scout Council i staten Georgia under åren 1937-1943 och därefter motsvarande tjänst för hela nordvästra Georgia Council i Rome fram till sin pensionering. Tillbringade flera timmar varje dag på kårens huvudkontor men bodde kvar i lägret. Han var sällan ensam i huset eftersom hans 'pojkar' älskade att komma ut och träffa honom.

Under veckosluten hade han därför ofta besök. De kunde få hålla hans stenyxa i handen medan han berättade hur han hittat den på sin fars gård i Sörmland och pojkarna var imponerade av denna kanske 2000 år gamla yxa. Han visade dem sin fars Bowie-kniv som fadern hade använt när han arbetade i Canada på 1800-talet, alltså även denna mycket gammal. Han visade dem sin Aston-pistol med årtal 1849 ingraverat. De fick se hans idrottspriser från Sverige och andra för dem intressanta exotiska föremål. Ett av idrottspriserna föreställde en löpande pojke som Harold erhållit efter att ha vunnit en viktig tävling i Sverige och pojkarna tyckte att figuren liknade honom själv.

Han var intresserad av matlagning och gäster i hans hem fick ofta smaka svensk mat och uppskattade det.

En av Haralds vänner berättar om en incident i lägret. En pojke blev biten av en orm och en kamrat kom rusande till Harold för att be honom hjälpa kamraten. "Han har bitits av en orm, en vatten-mockasin" skrek pojken men Harold lugnade honom. Det fanns inga sådana ormar i lägret. Sprang ner till sjön och såg ormen som pojkarna dödat. "Det där är bara en snok! Den är inte giftig!" Och den bleke pojken i gräset litade på hans ord, fick snabbt tillbaka färgen i ansiktet och reste sig.

Harolds åsikt om modern ungdom var att den i sig inte hade ändrats mycket. "De är mer insatta i många saker idag, men i övrigt är det ingen större skillnad!" Han insåg tidigt att man måste dra fasta gränser för ungdomarna och att om de överskred gränsen, detta kunde få tråkiga följder för dem.

Han talade sällan om någon hjälp han givit någon pojke utan teg. En gång anförtrorde han en vän att om han berättade om en välgärning han gjort, tycktes den senare slå fel, men om han höll tyst om den, blev resultatet alltid positivt.

Under åren hade Harold ofta hjälpt ungdomsdomstolen genom att ta sig an pojkar som kom ur svåra miljöer. Vanligtvis hade han inga som helst problem med dem genom sitt fasta uppträdande och sin rättvisa och dessa pojkar hittade senare rätt i livet och stabiliserade sig på rätt sida av lagen.

En av hans 'pojkar' skrev som vuxen i ett mail till artikelförfattaren att om inte Harold den gången hade tagit in honom i sin kår och han fått lära sig "mores" av honom skulle han säkerligen ha hamnat i fängelse redan som tonåring. Han hade varit på väg in i en kriminell utförsbacke när Harold hade tagit honom till kåren och fått honom att ändra sig, skaffa sig en ordentlig utbildning och var nu framgångsrik.

Under alla dessa år hade Harold inpräglat i 'sina pojkar' scoutprincipen "att utveckla heder, stärka karaktären och lära sig att lita på sig själv!" Hans åsikt var att "karaktär är sättet du väljer väg när du följer dina hedersbegrepp!"

Hela hans liv var ett uttryck för denna tro.

Han överförde de principer som han själv levde efter till hundratals pojkar i staten Georgia, USA, och gav dem kraft inför deras egen framtid och alla har de nått långt i sina karriärer.

När ekonomin bättreades i Amerika blev han erbjuden ett arbete inom elektroteknik men tackade nej. Arbetet med scouterna var hans stora intresse.

Han förblev ogift men tog ofta hand om pojkar genom ungdomsdomstolar för att de inte skulle fortsätta i sin kriminalitet. De fick periodvis bo hos honom och fick lära sig hans kunskaper och inställning till omvärlden. Han tog till sig en föräldralös pojke som bodde hos sin moster och var på väg in i kriminalitet. Pojken blev en slag fosterson till honom och Harold fick på så sätt en slags familj. Men under andra världskriget dödades fostersonen i en ubåtsolycka och när pojkens moster senare dog, lämnades pojkens medaljer till Harold som närmast anhörig.

Själv hade Harold den amerikanska scoutrörelsens främsta utmärkelser.

En udda sak hände när en av hans nu vuxna scouter bad honom följa med till ett skandinaviskt möte i Atlanta. Här fanns norrmän, danskar och svenskar och Harold's vän skulle hålla ett föredrag om olika småfåglar. När de två kom in i möteslokalen där omkring tjugo personer väntade och Harold presenterades, förändrades atmosfären och blev stelare. Det var som om ett isberg dykt upp i rummet. Vid smörgåsbordet placerades Harold på hedersplats men andan i rummet förblev stel. På hemvägen frågade vännen varför alla blivit så stela och Harold menade att vännen nog inte skulle förstå det men på dennes enträgna begäran förklarade han att hans svenska namn visade att han hörde hemma i en högre samhällsgrupp än de andra och detta gjorde att de blev stela i sitt umgänge med honom. Precis som Harold antog, förstod inte hans vän detta. Alla i rummet talade ju amerikanska och hade etablerat sig väl i USA.

En av hans 'pojkar' berättar att när han gifte sig och fick en son, fick sonen i dopgåva en kråsnål i guld med en pärla inarbetad av Harold. Samtidigt berättade Harold historien om nålen och vännen skrev ner den. Harold's farfar Carl Westin hade fått den i gåva av den svenske kungen som ett extra tack för den utsökta byggnad som han ritat.

(Pappan bad efter Harold's död artikelförfattaren att försöka kontrollera sanningen. Det enda jag kunde göra var att få uppgiften ur farfadern Carl Erik Westins bouppteckning från år 1885 och stadsarkivet kunde bekräfta att två kråsnålar i guld med pärlor fanns upptagna där.)

I Sverige hade han tillhört den lutheranska statskyrkan men hittade småningom i den presbyteriska kyrkan i Atlanta den kyrka han ville tillhöra och förblev presbyterian till sin död.

Han hade redan 1943 sökt och fått amerikanskt medborgarskap och han var sedan länge medlem i Mount Olive Rotary club, Amerikas Röda kors och den nationella skytteorganisationen.

På 60-årsdagen fick han i gåva av scoutkåren vid pensioneringen en hemresa till Sverige. Det var enda gången artikelförfattaren träffade honom när han kom till vårt hem i Danderyd. Det jag minns bäst vid hans besök var hans språk eftersom hans uttryck hade stannat kvar i 1920-talet när han bodde här. Hans ålderdomliga språk var intressant i mina öron och jag uppskattade det mycket. Fotograf som han var, tog han också en utmärkt bild av oss alla. Även hans bror och svägerska var då med vid besöket hos oss.

På besök hos familjen Castenfors i Danderyd 1957

Ruth Castenfors (Haralds kusin) stående i enfärgad klädning samt Haralds svägerska till höger om henne. Artikelförfattaren Barbro Castenfors i vitt i fåtöljen. Med ryggen mot tavlan Haralds kusin Allan Lindeberg. I soffan längst fram Harald själv. Stående längst till vänster Jan Castenfors som tillbragade en sommar hos Harald i USA. (Genom honom fick Haralds vänner min adress)

C.H.W. 1962

Han tillfrågades senare i USA av en god vän vad han älskade mest, Sverige eller USA. Lugnt såg han på vännen och svarade med en motfråga. "Vem älskar du mest själv? Din mor eller din fru?"

När han pensionerade sig, ville alla ge honom ett verkligt tack för hans stöd under alla år och de lät bygga till honom ett timmerhus inom scouternas stora parkområde 'Tuscarora-lägret' i Goldsboro för att alltid ha honom i närheten. Ständigt besöktes han av sina 'pojkar' och deras familjer. Deras söner blev i sin tur scouter och kom till lägret och ville träffa honom och lära sig hans kunskaper.

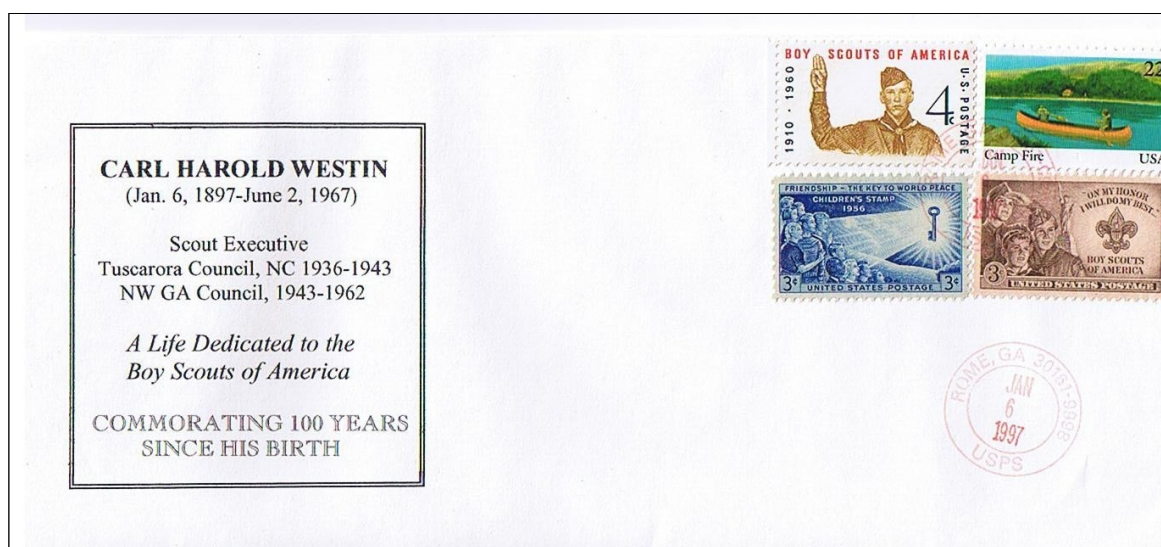
Harold Westin i sitt timmerhus

70 år gammal fick Harold en hjärtattack och kördes till sjukhuset i Goldsboro, där en av hans 'pojkar', en skicklig läkare, tog hand om honom men inte lyckades rädda honom. Hans sista ord var 'Jag ber dig, Herre, att jag må ha tjänat dig redligt och sant' Några ord han straxt innan yttrat, var på svenska och ingen förstod dem.

Begravningsakten skedde i den presbyterianska kyrkan i Goldsboro och han begravdes på Wayne kyrkogård i Dudley, North Carolina. I kyrkan fyllde hans scouter i sina uniformer de främsta raderna och alla hans vänner raderna bakom dem.

WAYNE MEMORIAL PARK
DUDLEY, N.C.

Utgivet till Harold Westins minne 1997
100 år efter hans födelse 6 januari 1897